

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1998

Utgiven i Helsingfors den 29 december 1998

Nr 1098—1103

INNEHÅLL

Nr		Sidan
1098	Lag om ändring av 4 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning	2989
1099	Lag om koncession för fordonsbesiktning	2990
1100	Lag om registrering av fordon	2997
1101	Lag om ändring av 84 § vägtrafiklagen	3000
1102	Lag om ändring av lagen om fordonsförvaltningscentralen	3001
1103	Lag om ändring av lagen om ett datasystem för vägtrafiken	3003

Nr 1098

Lag

om ändring av 4 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning

Given i Helsingfors den 23 december 1998

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 1992 om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992) 4 § 1 mom., sådant det lyder i lag 795/1998, som följer:

4 §

Förmånsrätt för underhållsbidrag

Om gäldenären genom dom har ålagts eller genom avtal som fastställts av ett i 6 § socialvårdslagen (710/1982) avsett, av kommunen utsett kollegialt organ förbundit sig att periodvis betala underhållsbidrag till sitt barn, skall en sådan underhållsbidragsfordran som förfallit till betalning när konkursen inleds eller som förfaller till betalning efter att konkursen inletts och innan konkursdomen avkunnats och en regressfordran som kommunen har med stöd av lagen om un-

derhållsstrygghet (671/1998) betalas efter de fordringar som avses i 3 och 3 a §. Vid utmätning har fordringar som grundar sig på underhållsbidrag som förfallit till betalning innan utmätningen verkställs motsvarande förmånsrätt. Angående fördelningen av de influtna medlen mellan det underhållsberättigade barnets fordran och kommunens regressfordran gäller lagen om underhållsstrygghet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

Helsingfors den 23 december 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Justitieminister *Jussi Järventaus*

RP 263/1998
LaUB 21/1998
RSv 227/1998

Nr 1099

L a g

om koncession för fordonsbesiktning

Given i Helsingfors den 23 december 1998

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna lag är att med hjälp av fordonsbesiktning främja trafiksäkerheten och minska de miljöskador som fordonen orsakar samt främja tillgången på besiktningstjänster.

Denna lag tillämpas på dem som söker koncession och på dem som med stöd av koncession utför besiktning av fordon samt på dem som ger sådan tilläggsutbildning som förutsätts i besiktningsverksamhet.

2 §

Koncessionsplikt

Fordonsbesiktningar får utföras endast av den som har beviljats koncession enligt denna lag.

För typbesiktningar och EG-typgodkännanden av fordon kan koncession inte beviljas.

Genom förordning kan bestämmas att smärre delar av besiktningsuppgifterna kan utföras även av någon annan än den som har beviljats koncession.

3 §

Förutsättningar för beviljande av koncession

Koncession skall beviljas en sökande som

är tillförlitlig, sakkunnig, solvent och oberoende. Sökanden skall även kunna säkerställa att verksamheten är av tillräckligt hög kvalitet och att kunderna bemöts lika samt sörja för behövlig datasekretess.

Koncession beviljas inte om det av ansökan eller annars av omständigheterna framgår att arrangemang i samband med ansökan har vidtagits i syfte att kringgå bestämmelserna om förutsättningarna för koncession.

Koncession beviljas inte ett ämbetsverk, en inrättning eller en läroanstalt, vars huvudman är staten, en kommun eller en samkommun.

Den som söker koncession skall vara medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en sammanlutning som har sin hemort, centralförvaltning eller sitt huvudsakliga driftställe inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

4 §

Bedömning av sökandens tillförlitlighet

Den som söker koncession kan anses vara tillförlitlig, om sökanden, den som svarar för verksamheten eller den som utför besiktningar, i fråga om en sökande vars verksamhet bedrivs i bolagsform, en medlem eller suppleant i dess styrelse eller förvaltningsråd, verkställande direktören, en bolagsman eller en person i någon annan dominerande ställning inte genom sin verksamhet har vi-

sat sig uppenbart olämplig att bedriva besiktningsverksamhet och utföra besiktningar. Ingen av de ovan nämnda får

1) för grov överträdelse av bestämmelserna om besiktning, registrering eller beskattning av fordon eller bestämmelserna om bokföring eller ekonomiförvaltning ha dömts till straff, om inte Fordonsförvaltningscentralen prövar saken annorlunda, och inte

2) under de fem senaste åren ha dömts till fängelsestraff, eller under de tre senaste åren dömts till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att bedriva besiktningsverksamhet eller utföra besiktningar.

5 §

Sökandens sakkännedom

Den som söker koncession anses vara sakkunnig, om för besiktningsstället har anmälts en behörig person som svarar för besiktningsverksamheten.

Som bevis på behörigheten förutsätts att den som svarar för besiktningsverksamheten som grundutbildning skall ha avlagt minst examen vid biltekniska studielinjen vid en teknisk läroanstalt eller motsvarande lämplig examen på teknikernivå. Som tilläggsutbildning förutsätts sådan årsbesiktningsutbildning (*besiktarexamen*) och specialutbildning som motsvarar koncessionens omfattning samt i anslutning därtill praktisk erfarenhet och periodiskt återkommande fortbildning i syfte att upprätthålla yrkesskickligheten.

6 §

Bedömning av sökandens oberoende

Den som söker koncession kan anses vara oberoende, om varken han eller någon av hans anställda utövar eller står i kommersiellt, ekonomiskt eller något annat beroendeförhållande till den som bedriver

1) tillverkning, import, handel, planering, marknadsföring, reparation eller service som gäller fordon eller delar eller tillbehör till fordon,

2) skadegranskning av fordon i anslutning till försäkringsverksamhet, eller

3) tillståndspliktig trafik.

Den som söker koncession får inte heller stå i beroendeförhållande till organisationer

som bildats av dem som bedriver verksamhet som avses i 1 mom.

Som sådant beroendeförhållande som avses i 1 och 2 mom. anses inte att de som bedriver sådan verksamhet som avses i nämnda moment hyr eller hyr ut lokaler och anordningar som behövs vid tillståndspliktig verksamhet.

7 §

Koncessionens omfattning

Koncession beviljas på ansökan med begränsning enligt besiktningsslag som följer:

- 1) årsbesiktningar, eller
- 2) alla besiktningsslag, med undantag för typbesiktningar och EG-typgodkännanden.

8 §

Ansökan om koncession

Till en koncessionsansökan skall fogas

1) utdrag ur handelsregistret och utredning om ägandeförhållandena i fråga om en sökande vars verksamhet bedrivs i bolagsform,

2) en anmälan om i vilken kommun verksamheten kommer att inledas,

3) en utredning om hur sökanden säkerställer att verksamheten är av tillräckligt hög kvalitet och att kunderna bemöts lika,

4) en anmälan om vem som svarar för besiktningsverksamheten,

5) en utredning om hur sökanden ämnar ordna förbindelserna till datasystemet för vägtrafiken och garantera behörig datasekretess,

6) en utredning om hur lokaler, anordningar samt personal och andra personer som avses i 4 § uppfyller kraven på den verksamhet som ansökan avser, samt

7) annan utredning som Fordonsförvaltningscentralen eventuellt förutsätter.

9 §

Beviljande av koncession

Fordonsförvaltningscentralen beviljar koncession för en bestämd tid av högst fem år, om sökanden uppfyller kraven i 3—6 § och lämnar de utredningar som nämns i 8 §. I beslutet om koncession kan det uppställas sådana villkor på vilka koncessionen bevil-

jas. Koncessionen beviljas för ett bestämt besiktningssälle.

10 §

Behörighetsvillkor för personer som utför besiktningar

Den som utför besiktningar skall som grundutbildning ha avlagt minst examen vid biltekniska studielinjen vid en teknisk läroanstalt eller motsvarande lämplig examen på teknikernivå. Som tilläggsutbildning förutsätts sådan årsbesiktningsochutbildning (*besiktarexamen*) och specialutbildning som motsvarar vederbörandes besiktningssuppgifter samt i anslutning därtill praktisk erfarenhet och periodiskt återkommande fortbildning i syfte att upprätthålla yrkesskickligheten.

11 §

Besiktningsslokaler

Besiktningsslokaler skall vara sådana att besiktningar oberoende av vädret kan utföras på behörigt sätt. Separata lokaler för besiktning av lätta och tunga fordon skall vara belägna nära varandra så att den som svarar för besiktningssverksamheten har en faktisk möjlighet att svara för besiktningssverksamheten vid besiktningssället.

I lokalernas omedelbara närhet skall finnas en provkörningsbana som lämpar sig för provkörning av lätta fordon men som är stängd för övrig trafik.

12 §

Inledande av verksamheten

Den besiktningssverksamhet som koncessionen avser kan inledas när Fordonsförvaltningscentralen har

1) konstaterat att koncessionshavarens lokaler stämmer överens med 11 § och är lämpliga för besiktningssverksamhet,

2) godkänt koncessionshavarens besiktningssanordningar som lämpliga för den verksamhet som koncessionen avser,

3) konstaterat att koncessionshavarens förbindelser till datasystemet för vägtrafiken är adekvata,

4) konstaterat att koncessionshavarens personal är behörig för de uppgifter som koncessionen avser, samt

5) konstaterat att omständigheterna i samband med verksamheten även i övrigt fyller kraven på verksamhet i enlighet med koncessionen.

Har inte en sådan besiktningssverksamhet som avses i koncessionen inletts inom sex månader efter det koncessionen beviljades, förfaller den. Fordonsförvaltningscentralen kan av särskilda skäl förlänga tidsfristen.

13 §

Opartiskhet

Koncessionshavaren är skyldig att i enlighet med bestämmelser samt sin koncession ta emot och utföra besiktningen av varje kunds fordon, om kunden önskar det.

Koncessionshavaren skall ordna sin verksamhet så att andra omständigheter än bedömning av fordonets skick och av hur det i övrigt stämmer överens med gällande bestämmelser inte kan inverka på slutresultatet av besiktningen.

Besiktningar av fordon skall utföras oberoende av fordonets märke, modell, tidpunkten för ibruktagande och andra motsvarande omständigheter.

Koncessionshavaren och innehavaren av utbildningsrätt skall i sin verksamhet i tillämpliga delar iakta språklagen (148/1922).

14 §

Jäv

På personer som utför besiktningar tillämpas i uppgifter som kräver koncession vad som i 10 och 11 § lagen om förvaltningsförfarande (598/1982) bestäms om jäv för tjänstemän.

15 §

Filial

Fordonsförvaltningscentralen kan i undantagsfall ge koncessionshavaren rätt att inrätta en filial som sköts från besiktningssället, om utbudet av besiktningstjänster i regionen annars vore bristfälligt. Vid filialen besiktas endast fordon med en totalmassa på högst 3,5 ton. I övrigt omfattas filialen i tillämpliga delar av bestämmelserna om besiktningssälle.

Vid bedömningen av om utbudet av be-

siktningstjänster är bristfälligt måste åtminstone beaktas avståndet mellan den planerade filialen och ett besiktningssälle som avses i 7 § och typiska färder under vilka ärenden uträttas i regionen samt det fordonsbestånd som omfattas av besiktningsskyldighet.

Fordonsförvaltningscentralen skall dra in koncessionshavarens rätt till filial så att den upphör inom sex månader efter att ett besiktningssälle som avses i 7 § har inlett sin verksamhet i regionen.

16 §

Förnyande av koncession

Till ansökan om förnyande av koncession skall i tillämpliga delar fogas de handlingar som avses i 8 §.

När beslut om ansökan fattas skall förutom förutsättningarna för beviljande av koncession beaktas om besiktningssverksamheten bedrivits i enlighet med koncessionen och i övrigt på behörigt sätt. Fordonsförvaltningscentralen kan innan beslut om ansökan fattas vidta sådana åtgärder för inledande av verksamhet som avses i 12 §, om den anser åtgärderna vara nödvändiga.

Om en ansökan om förnyande av koncession har anhängiggjorts senast tre månader före koncessionens sista giltighetsdag, får besiktningssverksamhet med stöd av den koncession som skall förnyas bedrivas fram till dess att ärendet har avgjorts.

17 §

Upphörande av besiktningssverksamheten

Avbryts eller upphör verksamheten vid ett besiktningssälle skall koncessionshavaren på Fordonsförvaltningscentralens begäran tillstå centralen de handlingar och blanketter som omedelbart ansluter sig till utförandet av besiktning.

18 §

Utbildningsarrangör

Utbildning av personer som svarar för besiktningssverksamhet och personer som utför besiktningar ges av sammanslutningar som godkänts av Fordonsförvaltningscentralen. Utbildningsrätt beviljas på viss tid en

sökande som anses ha förutsättningar att ge utbildning och som har en av Fordonsförvaltningscentralen godkänd ansvarig för utbildningssverksamheten. I beslutet om utbildningsrätt kan uppställas villkor på vilka utbildningsrätten beviljas.

Fordonsförvaltningscentralen kan på bestämd tid eller helt återkalla rätten att ge utbildning, om

a) sammanslutningen inte längre har förutsättningar att ge utbildning,

b) bestämmelserna om utbildning eller villkor som uppställts i samband med att utbildningsrätten beviljats inte har iakttagits, eller

c) utbildningen inte i övrigt har skötts på behörigt sätt.

Fordonsförvaltningscentralen kan bevilja en sammanslutning rätt att ordna enskild fortbildning. För den som ordnar en sådan utbildning gäller i tillämpliga delar av vad som i denna lag bestäms om den som söker utbildningsrätt och om beviljande av utbildningsrätt.

Fordonsförvaltningscentralen kan vid behov ge specialutbildning och fortbildning.

19 §

Prov i anslutning till utbildningen

Med undantag för slutproven för besiktarexamen ordnar den som ger utbildningen de prov som bestäms av vederbörande ministerium, nedan ministeriet. Den som ordnar provet ger ett intyg över godkänt prov.

Om innehållet i proven och om provövervakningen bestäms genom ett ministeriebeslut.

20 §

Tillsyn

Fordonsförvaltningscentralen utövar tillsyn över att denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Koncessionshavaren skall på begäran lämna Fordonsförvaltningscentralen de uppgifter som behövs för tillsynen över att denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas samt de uppgifter som behövs för utredande av de krav som ställts på koncessionshavaren och kvaliteten på skötseln av besiktningssuppgifterna inklusive de uppgifter som behövs om koncessionshavarens

bokföring, ekonomiförvaltning, administration, hyrning av lokaler och anordningar samt personer som utför besiktningar och den besiktningens verksamhet som bedrivits. Innehavaren av utbildningsrätt skall på begäran lämna Fordonsförvaltningscentralen de uppgifter som behövs för tillsynen över att denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas samt de uppgifter som behövs för utredande av förutsättningarna för innehavare av utbildningsrätt och kvaliteten på utbildningen inklusive uppgifter om de personer som ger utbildning och den utbildning som givits.

Koncessionshavare och innehavare av utbildningsrätt skall utan dröjsmål meddela Fordonsförvaltningscentralen om personskipten i fråga om dem som är ansvariga för verksamheten samt om andra betydande förändringar som gäller verksamheten. Koncessionshavaren skall dessutom meddela förändringar i sina ägandeförhållanden.

Fordonsförvaltningscentralen har rätt att på ställen där verksamhet som kräver koncession bedrivs företa inspektioner som behövs för tillsynen över att denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas. Koncessionshavaren är skyldig att ordna förhållandena så att en inspektion kan ske.

Polisen är skyldig att lämna handräckning vid tillsynen över att denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

21 §

Åtgärder med anledning av brister

Fordonsförvaltningscentralen skall återkalla en koncession för en bestämd tid eller helt, om

1) koncessionshavaren inte bedriver regelbunden fordonsbesiktning på besiktningstället eller om han upphör med verksamheten i fråga,

2) koncessionshavaren inte längre uppfyller förutsättningarna för erhållande av koncession,

3) koncessionshavaren har försatts i konkurs, eller om

4) koncessionshavaren eller en sådan representant för denna som har dominerande ställning har meddelats näringsförbud.

Fordonsförvaltningscentralen kan återkalla koncessionen eller ge koncessionshavaren en

anmärkning eller en skriftlig varning, om

1) fordon som uppenbart inte uppfyller gällande bestämmelser har godkänts vid en besiktning för användning i trafik; en anmärkning eller en skriftlig varning kan dock ges om ett enda fordon som inte uppfyller bestämmelserna har godkänts,

2) den relativa andelen fordon som underkänts första gången vid en besiktning utan grund betydligt avviker från den allmänna nivån i landet,

3) tillsynen över beskattningen av fordon försumrats vid besiktningen eller en uppgift som enligt särskilda bestämmelser skall utföras i samband med besiktningen annars har försumrats,

4) det i verksamheten har brutits mot kravet på opartiskhet enligt 13 § eller mot något annat krav i denna lag,

5) koncessionshavaren bryter mot de krav som enligt ministeriets beslut gäller koncessionen eller mot kraven i de villkor som fogats till koncessionen, eller om

6) koncessionshavarens bokföring, ekonomiförvaltning eller administration inte uppfyller villkoren för verksamheten.

Om det är uppenbart att det förekommer väsentliga brister eller missbruk i besiktningens verksamhet, kan Fordonsförvaltningscentralen tillfälligt förbjuda koncessionshavaren att bedriva besiktningens verksamhet samt vid behov förhindra användning av uppgifterna i datasystemet för vägtrafiken och registrering av uppgifter i datasystemet. Ett tillfälligt förbud samt förhindrande av användning och registrering gäller tills ärendet om återkallande av koncession med stöd av 1 eller 2 mom. har avgjorts slutligt. Ärendet skall avgöras så fort som möjligt.

Beslut om återkallande av koncession, tillfälligt förbud mot besiktningens verksamhet samt beslut om förhindrande av användning och registrering av uppgifter i datasystemet för vägtrafiken skall iakttas även om besvär anförts över beslutet.

22 §

Tvångsmedel

Om det vid en inspektion eller annars upptäcks att en lokal eller anordning som används i besiktningens verksamhet inte uppfyller sådana väsentliga krav som uppställts i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats

med stöd av den, kan Fordonsförvaltningscentralen antingen förbjuda användning av lokalen eller anordningen eller begränsa dess användning.

Fordonsförvaltningscentralen kan förelägga vite för att förstärka skyldigheten att lämna sådana handlingar och blanketter som avses i 17 §, skyldigheten att lämna uppgifter enligt 20 § 2 mom. samt att iaktta de förbud och begränsningar som avses i 21 § 3 mom. och i 1 mom. i denna paragraf. I fråga om vite gäller viteslagen (1113/1990). Den som underlåter att iaktta ett förbud eller en förpliktelse som har meddelats eller ålagts med stöd av denna lag och som har förstärkts genom vite kan inte dömas till straff för samma gärning.

23 §

Personregisteruppgifter

Fordonsförvaltningscentralen har rätt att få de uppgifter ur straffregistret och körkortsregistret som behövs vid behandlingen av ärenden som gäller beviljande och återkallande av koncession. Uppgifter om brott kan i samband med de åtgärder som avses i 21 § utlämnas till koncessionshavaren.

24 §

Tystnadsplikt

Koncessionshavaren och dennes anställda får inte för utomstående röja uppgifter som de med stöd av 23 § fått ur straffregistret eller körkortsregistret om brott som har begåtts av en person som avses i 4 §.

25 §

Straffbestämmelser

Den som utför fordonsbesiktningar utan giltig koncession skall för *usurpation av tjänstemannabefogenhet* dömas enligt 16 kap. 9 § strafflagen (39/1889).

Den som försummar att göra anmälan eller lämna uppgifter enligt denna lag eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller som hindrar eller stör förrättandet av en inspektion som avses i 20 § 4 mom. skall för *brott mot bestämmelserna om koncession för fordonsbesiktning* dömas till böter.

En person som utför fordonsbesiktningar

betraktas som tjänsteman enligt 2 kap. 12 § strafflagen.

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 24 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § strafflagen om inte gärningen är straffbar enligt 40 kap. 5 § strafflagen.

26 §

Sökande av rättelse

Rättelse i ett beslut som koncessionshavaren har fattat i ett besiktningsärende samt utbildningsarrangören i ett utbildningsärende får yrkas hos Fordonsförvaltningscentralen, om inte något annat bestäms på något annat ställe i lag eller förordning. Ett rättelseyrkande skall framställas inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. En anvisning om hur ett rättelseyrkande skall framställas skall bifogas beslutet.

27 §

Närmare bestämmelser och anvisningar

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning. Genom förordning bestäms dessutom om tillsättandet av en utbildningskommission som bistår Fordonsförvaltningscentralen.

Ministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om de allmänna förutsättningarna för beviljande av koncession, om de lokaler, kontrollanordningar och den provkörningsbana som används vid besiktningar, om utförande av besiktningar utanför besiktningsstället, om kvalitetskrav och säkerställande av kvaliteten på besiktningsverksamheten, om införande av besiktningsuppgifter i fordonsregistret, om uppbevaring av besiktningshandlingar samt om samarbete med myndigheterna.

Ministeriet utfärdar närmare bestämmelser om beviljande av utbildningsrätt, utbildningens längd, närmare uppbyggnad och innehåll, praktiska erfarenhet i anslutning till utbildningen, prov, examina och tillsyn, intyg över utbildningen, utbildningskommissionens uppgifter samt annat som har samband med utbildningen.

Fordonsförvaltningscentralen kan meddela anvisningar om tillämpningen av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

28 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1999.

Genom denna lag upphävs lagen den 18 december 1995 om koncession för besiktning och registrering av fordon (1593/1995). Lagens 22 § 5 mom. upphävs dock den 1 januari 2000.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

29 §

Övergångsbestämmelser

1. Bestämmelser som utfärdats med stöd av den lag som upphävs genom denna lag förblir i kraft tills något annat föreskrivs eller bestäms om dem.

2. Koncessioner för besiktning och registrering som beviljats innan denna lag träder i kraft gäller som sådana under den tid som anges i koncessionen. På koncessionshavare som utför besiktningar med stöd av koncession tillämpas denna lag och på koncessionshavare som utför registreringar den lag som upphävs genom denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

3. Rätten för dem som utför registreringar med stöd av koncession för besiktning och registrering att få uppgifter ur datasystemet för vägtrafiken och att registrera uppgifter i datasystemet bestäms i enlighet med de bestämmelser i lagen om ett datasystem för vägtrafiken (819/1989) som är i kraft när denna lag träder i kraft.

4. Ingår innehavaren av en koncession för besiktning och registrering med Fordonsför-

valtningscentralen ett sådant avtal om skötseln av registrering som avses i 3 § lagen om registrering av fordon (1100/1998), upphör hans koncession att gälla registreringar när avtalet träder i kraft.

5. En koncession som har beviljats ett sådant ämbetsverk, en sådan inrättning eller läroanstalt som avses i 3 § 3 mom. kan förnyas utan hinder av vad som bestäms i nämnda moment.

6. En person anses när denna lag träder i kraft uppfylla de behörighetsvillkor som i 5 § och med stöd av denna lag uppställts för den som ansvarar för besiktningsverksamheten, om han deltar i den föreskrivna utbildningen och

a) under de två år som föregår det år då lagen träder i kraft minst sex månader har varit verksam som ansvarig för besiktningsverksamheten på ett besiktningsställe som motsvarar koncessionens omfattning, eller

b) den 1 november 1998 och när denna lag träder i kraft alljämt är verksam som ansvarig för besiktningsverksamheten på ett besiktningsställe som motsvarar koncessionens omfattning.

7. En person anses när denna lag träder i kraft uppfylla de krav på yrkesskicklighet som i 10 § och med stöd av denna lag uppställts för en person som utför besiktningar, om han deltar i föreskriven utbildning och

a) under de två år som föregår det år då lagen träder i kraft minst sex månader har varit verksam i besiktningsuppgifter som motsvarar omfattningen av hans besiktningsuppgifter, eller

b) den 1 november 1998 och när denna lag träder i kraft alljämt är verksam i besiktningsuppgifter som motsvarar omfattningen av hans besiktningsuppgifter.

Helsingfors den 23 december 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Trafikminister *Matti Aura*

Nr 1100

L a g**om registrering av fordon**

Given i Helsingfors den 23 december 1998

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja tillgången på fordonsregistreringstjänster och fordonsregistrets tidsenlighet.

2 §

Registreringsverksamhet

I denna lag avses med registreringsverksamhet att ta emot registreringsanmälan som avser fordon, föra in uppgifterna i registreringsanmälan i fordonsregistret, lämna ut registreringsskyltar och registerutdrag samt andra uppgifter i anslutning till dessa.

3 §

Anordnande av registreringsverksamhet

Fordonsförvaltningscentralen ordnar fordonsregistrering genom att skaffa de tjänster som behövs för verksamheten hos dem som tillhandahåller tjänsterna (*avtalsregistrerare*) och genom att vid behov sköta uppgifterna själv. Om registreringsverksamhet vid andra myndigheter kan bestämmas särskilt.

Registreringsverksamheten skall ordnas så, att det utan oskäligt besvär är möjligt att i hela landet anmäla ett fordon till registret inom utsatt tid.

4 §

Allmänna förutsättningar för avtalsregistrerare

Allmänna förutsättningar för avtalsregistrerare är tillförlitlighet, sakkunskap och solvens. Avtalsregistreraren skall också kunna säkerställa att verksamheten är av tillräckligt hög kvalitet och att kunderna bemöts lika samt sörja för behörig datasekretess.

Avtalsregistreraren skall ha sådana data- trafikförbindelser som är tillräckliga med avseende på skötseln av registreringsuppgifterna och även i övrigt en tillräckligt hög nivå på datasystemet.

Avtal om registreringsverksamhet kan endast ingås med en sådan sammanslutning eller sådan inrättning som har sin hemort, centralförvaltning eller sitt huvudsakliga driftställe inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

5 §

Bedömning av tillförlitligheten hos avtalsregistrerare och den som utför registreringar

En serviceproducent kan anses vara tillförlitlig, om den som utför registreringar, en avtalsregistrerare eller en medlem eller suppleant i dess styrelse eller förvaltningsråd, verkställande direktören, en bolagsman eller

en person i någon annan dominerande ställning inte genom sin verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet eller utföra registreringar.

6 §

Avtal om registreringsverksamhet

I ett avtal om registreringsverksamhet skall åtminstone avtalas om

1) omfattningen av avtalsregistrerarens registreringsverksamhet,

2) förfaranden som säkerställer att personer som utför registrering har tillräcklig yrkesskicklighet,

3) hur den datasekretess som förutsätts i registreringsuppgifter skall påvisas,

4) tillsynen över registreringsuppgifter och andra sätt genom vilka Fordonsförvaltningscentralen kan säkerställa att uppgifterna sköts på behörigt sätt,

5) uppsägning eller hävande av avtalet i allmänhet och i synnerhet när avtalsregistreraren inte längre uppfyller de allmänna förutsättningarna för avtalsregistrerare enligt 4 och 5 §, samt

6) den ersättning som Fordonsförvaltningscentralen betalar till avtalsregistreraren och om övriga villkor enligt vilka avtalsregistreraren sköter registreringsverksamheten.

7 §

Registreringsavgift

För avtalsregistrerarens registreringsverksamhet uppbärs till Fordonsförvaltningscentralen avgifter som fastställs enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

8 §

God förvaltningssed

I avtalsregistrerarens registreringsverksamhet skall iakttas lagen om förvaltningsförfarande (598/1982). På en person som är anställd hos avtalsregistreraren och utför registreringar tillämpas dock inte 10 § 1 mom. 4 punkten lagen om förvaltningsförfarande.

I avtalsregistrerarens registreringsverksamhet gäller om handlingars offentlighet vad som bestäms om offentlighet för myndigheternas handlingar.

I avtalsregistrerarens registreringsverksam-

het skall i tillämpliga delar iakttas lagen om delgivning i förvaltningsärenden (232/1966). Avtalsregistreraren och Fordonsförvaltningscentralen får sända fordonsregisterutdrag som vanlig brev försändelse.

9 §

Bestämmelserna i språklagen

Avtalsregistreraren skall i sin verksamhet i tillämpliga delar iakttas språklagen (148/1922).

10 §

Tillsyn

Fordonsförvaltningscentralen utövar tillsyn över avtalsregistrerarens registreringsverksamhet. För tillsynen har Fordonsförvaltningscentralen rätt att företa inspektioner i avtalsregistrerarens lokaler och få uppgifter om handlingar som ansluter sig till registreringsverksamheten.

11 §

Personregisteruppgifter

Fordonsförvaltningscentralen har rätt att få de uppgifter ur straffregistret och körkortsregistret som behövs för att tillförlitlighetskraven på avtalsregistreraren och den som utför registreringar skall kunna utredas och övervakas. Uppgifter om brott får som grund för hävande av avtal lämnas till avtalsregistreraren.

12 §

Tystnadsplikt

Avtalsregistreraren och dennes anställda får inte för utomstående röja uppgifter som de med stöd av 11 § har fått ur straffregistret eller körkortsregistret om brott som har begåtts av en person som avses i 5 §.

13 §

Handräckning

Polisen är skyldig att lämna handräckning vid tillsynen över att denna lag och bestäm-

melser som utfärdats med stöd av den iakt-

14 §

Sökande av rättelse

Rättelse i avtalsregistrerarens beslut om registrering får yrkas hos Fordonsförvaltningscentralen. Ett rättelseyrkande skall framställas inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. En anvisning om hur ett rättelseyrkande skall framställas skall bifogas beslutet.

15 §

Straffbestämmelser

Den som bedriver registreringsverksamhet utan avtal med Fordonsförvaltningscentralen eller sådan rätt som bestäms i denna lag eller med stöd av den eller vidtar sådana registreringsåtgärder som nämnda avtal inte berättigar till skall för *usurpation av tjänstemannabefogenhet* dömas enligt 16 kap. 9 § strafflagen (39/1889).

En person som utför registreringar betraktas som tjänsteman enligt 2 kap. 12 § strafflagen.

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 12 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § strafflagen om inte gärningen är straffbar enligt 40 kap. 5 § strafflagen.

16 §

Närmare bestämmelser och anvisningar

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

Vederbörande ministerium kan meddela närmare bestämmelser och anvisningar om

Helsingfors den 23 december 1998

omfattningen av olika avtalsregistrerarens registreringstjänster, de allmänna förutsättningarna för avtalsregistrerare, behörighetsvillkoren för den som utför registreringar samt andra detaljer vid anordnandet av registreringsverksamhet.

17 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1999. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Genom denna lag upphävs 8 kap. förordningen den 18 december 1995 om registrering av fordon (1598/1995).

18 §

Övergångsbestämmelser

Direktregistreringstillstånd som beviljats innan denna lag träder i kraft gäller som sådana till den 1 januari 2002, om inte något annat bestäms nedan. På koncessionshavaren och direktregistreringar tillämpas bestämmelserna i det kapitel som upphävs genom 17 § 3 mom.

Rätten för innehavare av direktregistreringstillstånd att få uppgifter ur datasystemet för vägtrafiken och att registrera uppgifter i datasystemet fastställs i enlighet med de bestämmelser i lagen om ett datasystem för vägtrafiken (819/1989) som är i kraft när denna lag träder i kraft.

Ingår innehavaren av ett direktregistreringstillstånd med Fordonsförvaltningscentralen ett avtal enligt 3 § om skötseln av registreringsuppgifter, upphör hans tillstånd att gälla när avtalet träder i kraft.

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Trafikminister *Matti Aura*

Nr 1101

Lag

om ändring av 84 § vägtrafiklagen

Given i Helsingfors den 23 december 1998

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/1981) 84 §, sådan den lyder i lagarna 818/1989, 989/1992 och 1594/1995, som följer:

84 §

Fordons godkännande för trafik och registrering

Användning i trafik av ett motordrivet fordon och av ett släpfordon som är lämpat att kopplas till det är förbjuden, om fordonet inte har besiktats och på behörigt sätt anmälts för registrering. Genom förordning kan bestämmas om undantag från besiktning- och registreringsskyldigheten.

Importören och tillverkaren av ett fordon samt dess ägare och innehavare är skyldiga att till fordonsregistret anmäla registeruppgifterna samt ändringar i dessa enligt vad som bestäms genom förordning, om inte ändringen gäller ett avregistrerat fordon.

Om besiktning och registrering av fordon

bestäms närmare genom förordning. Genom förordning bestäms också om registrering av fordon för export eller inteckning i bil, om användning i trafik av fordon med provnummer- eller förflyttningsskyltar samt om användning i Finland av fordon som har registrerats någon annanstans.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1999.

De bestämmelser som med stöd av 84 § utfärdats innan denna lag träder i kraft förblir i kraft tills något annat bestäms, med undantag för 8 kap. förordningen den 18 december 1995 om registrering av fordon (1598/1995), om vilket bestäms särskilt.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 23 december 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Trafikminister *Matti Aura*

Nr 1102

L a g

om ändring av lagen om fordonsförvaltningscentralen

Given i Helsingfors den 23 december 1998

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 18 december 1995 om fordonsförvaltningscentralen (1592/1995) lagens rubrik samt 1 och 2 § som följer:

L a g

om Fordonsförvaltningscentralen

1 §

Syfte

Syftet med Fordonsförvaltningscentralen är att främja trafiksäkerheten och informationstjänsten i vägtrafiken samt minska de miljöskador som fordonen orsakar.

2 §

Uppgifter

Fordonsförvaltningscentralen har till uppgift att

- 1) upprätthålla datasystemet för vägtrafiken och sköta uppgifter i samband därmed,
- 2) svara för registreringen av fordon och sköta andra uppgifter i anslutning till registreringen,
- 3) svara för registreringen av körkort,
- 4) svara för tillsynen över bilskolorna och för verksamhet i anslutning till förarexamina,

5) sköta typbesiktningen av fordon samt ärenden som gäller EG-typgodkännande,

6) sköta uppgifter i anslutning till koncession för fordonsbesiktning,

7) sköta uppgifter i anslutning till tilläggutbildning och prov för fordonsbesiktningspersonal,

8) sköta andra uppgifter i anslutning till fordonsbesiktning,

9) sköta tillstånds- och tillsynsuppgifter som hänför sig till handeln med trafikförolydenheter samt till monterings- och reparationsverksamhet,

10) sköta uppgifter i anslutning till transport av farliga ämnen,

11) sköta ärenden som gäller inteckning i bil,

12) avgöra sådana ärenden som gäller tillstånd, dispens och rättelseyrkande och som särskilt har ålagts centralen,

13) sköta vissa beskattningsärenden som gäller vägtrafiken, samt

14) främja forskning som syftar till en förbättring av trafiksäkerheten och en minsk-

ning av de miljöskador som vägtrafiken orsakar.

Fordonsförvaltningscentralen har till uppgift att också sköta övriga myndighetsuppgifter som hör till centralens verksamhetsområde och som genom bestämmelser särskilt ålagts centralen, samt utföra de uppdrag som vederbörande ministerium anförtrot centralen.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1999.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Vad som annars bestäms om Bilregistercentralens enhet för fordonsförvaltningen, fordonsförvaltningen eller fordonsförvaltningscentralen gäller Fordonsförvaltningscentralen sedan denna lag trätt i kraft.

Helsingfors den 23 december 1998

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Trafikminister *Matti Aura*

Nr 1103

Lag

om ändring av lagen om ett datasystem för vägtrafiken

Given i Helsingfors den 23 december 1998

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 15 september 1989 om ett datasystem för vägtrafiken (819/1989) 9 § 4 mom. och 13 § 2 mom. 6 punkten,
 dessa lagrum sådana de lyder i lag 1595/1995,
ändras 9 § 5 mom., 12 § 1 mom. 4 och 7 punkten, 14 § 4 och 5 punkten, 15 § 2 mom. samt 16 §,
 dessa lagrum sådana de lyder, 9 § 5 mom., 12 § 1 mom. 4 och 7 punkten, 14 § 4 punkten, 15 § 2 mom. och 16 § i sistnämnda lag samt 14 § 5 punkten i lag 627/1997, samt
fogas till 14 §, sådan den lyder i sistnämnda lag och i nämnda lag 1595/1995, en ny 6 punkt som följer:

9 §

Rätt att få och registrera uppgifter

— — — — —
 Besiktningsförrättaren och en sådan avtalsregistrerare som nämns i 3 § lagen om registrering av fordon (1100/1998) kan med hjälp av teknisk anslutning överföra uppgifter om sina uppdrag till datasystemet för vägtrafiken enligt vad Fordonsförvaltningscentralen bestämmer. Fordonsförvaltningscentralen kan tillåta att uppgifterna registreras genom direktanvändning.

12 §

Utlämnande av uppgifter ur fordonsregistret

Ur *fordonsregistret* kan lämnas ut

— — — — —
 4) till besiktningsförrättare och avtalsregi-

strerare uppgifter för skötseln av deras uppgifter,
 — — — — —

7) på basis av fordonets registreringstecken andra uppgifter än personuppgifter, i samband med handel med och underhåll av fordon, till i handelsregistret antecknade företag som bedriver handel med fordon,
 — — — — —

14 §

Utlämnande av uppgifter ur fordonsbeskattningsregistret

Ur *fordonsbeskattningsregistret* kan lämnas ut

— — — — —
 4) till utsködningsmyndigheterna uppgifter som behövs för utsködnings,

5) till myndigheterna inom skatteförvaltningen uppgifter för beskattningsuppdrag

Nr 1103

och ärenden som gäller uppbörd av skatter, samt

6) uppgifter för skötseln av registreringsuppgifter som enligt avtal hör till avtalsregistreraren.

15 §

Utlämnande av uppgifter ur bilintekningsregistret

Ur bilintekningsregistret får inte med hjälp av teknisk anslutning lämnas ut uppgifter med undantag för uppgifter som behövs i avtalsregistrerarens avtalsenliga registreringsuppgifter och för beviljande av kredit från ett finansiellt institut.

16 §

Förbud mot utlämnande av uppgifter ur datasystemet för vägtrafiken i vissa fall

Om en persons rätt att förbjuda att hans personuppgifter behandlas för direktreklam, telefonförsäljning och annan direkt mark-

nadsföring, marknads- och opinionsundersökningar samt personmatrikel och släktforskning bestäms särskilt. Dessutom har en person rätt att förbjuda att hans adressuppgifter lämnas ut per telefon till någon annan än till en myndighet, till trafikförsäkringscentralen, till ett trafikförsäkringsbolag, till en besiktningsförrättare eller till en avtalsregistrerare.

Om en person har grundad anledning att misstänka att hans egen eller hans familjs hälsa eller säkerhet hotas, kan Fordonsförvaltningscentralen på skriftlig begäran besluta att personuppgifter som gäller honom inte får lämnas ut ur datasystemet för vägtrafiken till andra än myndigheter, trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolag, besiktningsförrättare, avtalsregistrerare samt till den som håller förarexamina. Detta beslut kan första gången gälla högst två år. Begränsningens giltighetstid kan förlängas med ett år i sänder.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1999. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 23 december 1998

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Trafikminister *Matti Aura*